гр. София 1756, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12, ЕИК: 175804945
Тел.: 02 810 00 71; Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изх.№ 47-БП-ОПИК/15.09.2023 г.

ДО РЪКОВОДИТЕЛЯ
НА СТРУКТУРАТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ ПО МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ
В МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

ОТНОСНО: ИЗИСКВАНЕТО НА УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ДОКАЗВАНЕ ЛИПСАТА НА ПРОИЗВОДСТВА ПО ЛИКВИДАЦИЯ И НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ ОТ СТРАНА НА СНД ПРИ КОНТРОЛ ВЪРХУ ПРОВЕЖДАНИТЕ ОТ КРАЙНИТЕ ПОЛУЧАТЕЛИ ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО РЪКОВОДИТЕЛ,

С настоящото писмо, се обръщаме към Вас във връзка със следните обстоятелства:

Зачестяват случаите, в които, в рамките на извършвания от страна на СНД контрол върху провежданите от крайните получатели процедури за избор на изпълнител, експерти на СНД указват на крайните получатели да изискват от избраните изпълнители документи за доказване липсата на производства по ликвидация и несъстоятелност.

Предоставянето на средства от МВУ е нормативно регламентирано с ПМС 114/2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост. Съгласно чл. 5 от ПМС 114/2022 г., ръководителят на СНД утвърждава за всяка процедура условията за кандидатстване за получаване на средства от Механизма и условията за изпълнение на одобрените инвестиции. Изборът на изпълнители от страна на крайните получатели се регламентира от Закона за обществените поръчки, съответно – от ПМС 80/2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост.

Експертите на СНД не са компетентни да въвеждат други изисквания или правила, които не са установени в приложимите нормативни и общи административни актове.

Въпреки това, следва да се има предвид, че съгласно Ръководството за изпълнение и отчитане на инвестициите, изпълнявани от крайните получатели на средства по Плана за възстановяване и устойчивост със СНД Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ към Министерство на иновациите и растежа, „За извършената проверка се изготвя становище, което чрез ИС за МВУ се предоставя на крайния получател, който следва да се съобрази с него. Пропускът на крайният получател да отрази в документацията за обществена поръчка/избор на изпълнител направените от СНД препоръки може да има финансови последици за крайния получател, доколкото те се третират като пропуски при прилагане на принципа на добро финансово управление“. Следователно, несъобразяването от страна на крайния получател със становище на СНД по извършен предварителен или последващ контрол върху процедура за избор на изпълнител, може да има за него сериозни негативни последици.

Наличието на производство по несъстоятелност или ликвидация съставлява обстоятелство по чл. 55, ал. 1, т. 1 ЗОП – основание за **незадължително** отстраняване от процедура за възлагане на обществена поръчка.

Разпоредбата на ЗОП дословно гласи: „Възложителят може да отстрани от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник, за когото е налице някое от следните обстоятелства: 1. обявен е в несъстоятелност или е в производство по несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът или участникът е чуждестранно лице - се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен“.

Съгласно чл. 11, ал. 4, т. 2 и чл. 15, ал. 1, т. 2 от ПМС 80/2022 г., отстранява се от процедура за избор на изпълнител, съответно - не се сключва договор с избран изпълнител, за когото са налице **основания за задължително отстраняване съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за обществените поръчки**. Аналогично задължение имат и крайните получатели – възложители по ЗОП. Съгласно чл. 57, ал. 1 ЗОП, „Възложителят отстранява от процедурата кандидат или участник, за когото са налице основанията по чл. 54, ал. 1 и посочените от възложителя обстоятелства по чл. 55, ал. 1…“.

Основанията по чл. 55 ЗОП са приложими само и единствено в случай, че съответният възложител е обявил изрично в публичната покана или в обявлението за обществена поръчка, че ще прилага някое или всички тези основания. Преценката е на крайния получател. Ако крайният получател не е обявил, че ще прилага основания за отстраняване по чл. 55, ал. 1 ЗОП, то не е налице нормативно основание да изисква от избрания изпълнител доказателства за липса на такива обстоятелства, в частност – за липса на производства по ликвидация или несъстоятелност. Нещо повече, евентуалното наличие на такива производства не може да обоснове законосъобразен отказ от сключване на договор.

Подобно изискване не се съдържа и в Ръководството за изпълнение и отчитане на инвестициите, изпълнявани от крайните получатели на средства по Плана за възстановяване и устойчивост със СНД Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ към Министерство на иновациите и растежа.

Въвеждането на допълнителни, необявени предварително изисквания, нарушава принципите на публичност и пропорционалност, прогласени в чл. 2 ЗОП и чл. 2 от ПМС 80/2022 г.. Освен, че е незаконосъобразно, изискването на подобни документи създава допълнителна административна тежест за избраните изпълнители, особено когато се касае до чуждестранни лица, установени в държави, различни от Република България. Необходимостта от снабдяване с допълнителни документи удължава и сроковете за сключване на договори, съответно – отлага във времето реалното изпълнение на дейностите по проектите.

Ето защо, с оглед обвързващия характер на становището на СНД при извършване на предварителен или последващ контрол на процедурите за избор на изпълнители, както и възможните негативни последици при наличие на отрицателно становище, отправяме към Вас настоящата молба за издаване на указания по правилно и еднакво прилагане на закона от всички експерти на СНД.

Алтернативно – в случай, че са налице основания за това, моля да допълните Ръководството за изпълнение и отчитане на инвестициите със съответни задължителни указания към крайните получатели, за да бъдат те предварително информирани за задълженията си и да могат своевременно да оповестяват изискванията към потенциалните изпълнители.

С уважение, Kristina Hristova Tsvetanska

Digitally signed by Kristina Hristova Tsvetanska
Date: 2023.09.15 15:52:22 +03'00'

УС на БАКЕП, София, 15.09.2023 г.